

Dosarul nr. 2r-401/22
2-21057879-01-2r-28072022

Prima instanță: (Curtea de Apel Chișinău) A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Aliona Miron
Victor Burduh

examinând recursul declarat de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei
”Bio-Labs” (Pvt) Ltd.,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania ”Bio-
Labs” (Pvt) Ltd. împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Dita Est Farm” cu
privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine,
eliberarea titlului executorului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022,

constată:

La 14 aprilie 2021, avocatul Bivol Sergiu în interesele creditorului „Bio-
Labs” (Pvt) Ltd. a depus cerere privind recunoașterea și încuviințarea executării
silite a hotărârii arbitrale străine din 24 iunie 2020, în cauza nr. 600572.2019,
pronunțată de Instituția de Arbitraj a Camerei Elvețiene, or. Zurich, Elveția, și
semnată de Arbitrul Unic Dr. Simon Gabriel prin care s-a respins integral acțiunea
înaintată de SRL „Dita Est Farm” privind încasarea prejudiciului în urma livrării
produselor defecte și încasarea din contul SRL „Dita Est Farm” în beneficiul „Bio-
Labs” (Pvt) Ltd. a costurilor și cheltuielilor de arbitraj.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, a fost respinsă
cererea depusă de „Bio-Labs” (Pvt) Ltd. privind recunoașterea și încuviințarea
executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executorului și
încasarea cheltuielilor de judecată.

La 15 iulie 2021 și 01 septembrie 2021 „Bio-Labs” (Pvt) Ltd., reprezentat de
avocatul Mihai Sîlța, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2021, s-a admis
recursul declarat de Compania ”Bio-Labs” (Pvt) Ltd., reprezentată de avocatul Sîlța
Mihai, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021 și s-a restituit
cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f. d.
177-184 Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, s-a respins cererea depusă de avocatul Bivol Sergiu în interesele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executorului și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 18 iulie 2022, avocatul Sîlța Mihai a depus în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, invocând faptul că atât dispozitivul încheierii recurate, cât și încheierea integrală nu au fost comunicate recurentului Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. și în scopul de a nu fi decăzuți din dreptul de a efectua actul de procedură în termen, își exprimă dezacordul cu încheierea contestată prin depunerea unui recurs nemotivat, iar motivele de fapt și de drept vor fi expuse în cererea de recurs suplimentară după recepționarea încheierii motivate (f. d. 32-34 Vol. II).

Ulterior, la 30 august 2022, avocatul Sîlța Mihai a depus în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. cerere de recurs motivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022.

În cererea de recurs motivată, a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material de către Curtea de Apel Chișinău.

Astfel, a menționat că Curtea de Apel Chișinău, în mod repetat a depășit limitele controlului judecătoresc, expunându-se pe fondul cauzei soluționat printr-o hotărâre arbitrală emisă de o instituție arbitrală constituită conform convenției părților, iar încălcările respective au dus la soluționarea greșită a cauzei.

La caz, a relevat că instanța de judecată nu are competența nici de a examina (corecta, revedea) fondul hotărârii străine, să schimbe concluziile tribunalului arbitral, chiar dacă arbitrii au ajuns la concluzii greșite în privința circumstanțelor cauzei. Instanța va verifica doar existența sau lipsa temeiurilor de refuz a recunoașterii și executării hotărârii arbitrale străine.

Deci, a specificat că competența Curții de Apel se limitează doar la verificarea existenței sau lipsei temeiurilor de refuz a recunoașterii și executării hotărârii arbitrale străine.

Prin urmare, verificarea condițiilor de regularitate a hotărârii arbitrale străine se realizează în cadrul unui control judiciar limitat care exclude posibilitatea reexaminării în fond a litigiului.

Prevederile respective subliniază limitele controlului judiciar al Curții de Apel Chișinău la examinarea cererii de recunoaștere sau refuz al hotărârii arbitrale străine. Limitele respective sunt circumscrise doar de verificarea existenței sau lipsei temeiurilor de refuz al recunoașterii și executării hotărârii arbitrale străine și survin din principiul interdicției de a se expune pe fondul litigiului prevăzut de sentința arbitrală și din efectul sentinței arbitrale ca lucru judecat.

Drept urmare, în opinia recurentului, încheierea contestată a Curții de Apel Chișinău este o rejudecare a fondului supus arbitrajului, iar instanța de judecată a reținut și a dat o apreciere circumstanțelor și evenimentelor ce țin de fondul cauzei.

Avocatul Sîlța Mihai a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, pe când (încheierea este din 04 iulie 2022), cu emiterea unei decizii privind recunoașterea și încuviințarea executării silite pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale străine adoptată la 20 iunie 2020 de către instanța de arbitraj a Camerei Elvețiene din or. Zurich.

La 26 septembrie 2022, avocatul Vasile Josan a depus în interesele SRL "Dita Est Farm" referință, iar la 17 octombrie 2022, a depus referință suplimentară la recursul declarat de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd., prin care a solicitat să fie restituit ca depus cu omiterea termenului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum denotă actele cauzei, se contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, prin care s-a respins cererea depusă de avocatul Bivol Sergiu în interesele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executorului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Sub acest aspect justificat, prin prisma art. 10 din Codul de procedură civilă, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Colegiul reține că, în Curtea de Apel Chișinău, Compania "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. a fost reprezentată de avocatul Mihai Sîlța, care a fost prezent la pronunțarea dispozitivului încheierii contestate (f. d. 13-14 Vol. II).

Totodată, materialele cauzei denotă că la data de 13 iulie 2022, încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 a fost expediată avocatului

Mihai Sîlța la adresa electronică mihai.silta@vdalegal.com (f.d.30 Vol. II), adresă indicată expres de către ultimul în mandatul avocațial (f. d. 115 Vol. I).

Aici, se va menționa că, confirmarea expedierii documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor.

De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 la adresa electronică a avocatului Sîlța Mihai, lipsesc, astfel că, argumentul ultimului precum că nu a recepționat actul judecătoresc respectiv, urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Articolul 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În context, este de remarcat faptul că trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei internet se efectuează imediat, prin urmare, argumentul avocatului recurentului cu privire la faptul că nu a recepționat încheierea contestată, este apreciat critic de către Colegiu, or, indicând în mandatul avocațial prezentat instanței, adresa electronică, ultimul avea obligația pozitivă de a verifica conținutul cutiei poștale.

Mai mult ca atât, încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 a fost publicată pe portalul instanței la data de 15 iulie 2022, prin urmare nu poate fi reținut argumentul avocatului Mihai Sîlța cu referire la faptul că la data de 24 august 2022, urmare a accesării paginii web a Curții de Apel Chișinău a aflat că încheierea integrală este publicată.

Deci, termenul de declarare a recursului a început să curgă la data de 14 iulie 2022, ziua imediat următoare zilei în care a recepționat încheierea contestată, și a expirat la 28 iulie 2022, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului, inclusiv a celui motivat.

La speță, Colegiul relevă că deși avocatul Mihai Sîlța a depus la data de 18 iulie 2022 cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, aceasta urma să fie completată cu recurs motivat în interiorul

termenului de atac, calculat din ziua următoare zilei în care a recepționat încheierea instanței.

Respectiv, depunerea unui recurs nemotivat de către avocatul Mihai Sîlța, nu întrerupe termenul de atac, în cazul în care este stabilit cert că încheierea motivată a fost expediată la adresa electronică indicată de avocat la data de 13 iulie 2022.

Astfel, instanța de recurs constată că recursul motivat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, înregistrat la 30 august 2022, a fost depus după expirarea termenului (f.d.41-55 Vol. II).

În circumstanțele expuse mai sus, este de notat că o solicitare cu privire la repunerea recursului în termen, în ordinea stabilită de art. 116 din Codul de procedură civilă, avocatul Mihai Sîlța nu a înaintat și nici nu a prezentat probe care ar justifica omiterea acestui termen.

Totodată, Colegiul notează că, recurentul, reprezentat prin avocatul Mihai Sîlța, fiind parte interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

În acest context Colegiul reține că, reprezentantul recurentului, nu a invocat nici un motiv obiectiv și convingător care să justifice imposibilitatea de a face cunoștință cu încheierea contestată.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Grăjdianu și alții contra Moldovei, a constatat în cererea Boșcăneanu (nr. 45822/12), că reclamantul a obținut, în prima instanță și în instanța de apel hotărâri în favoarea sa, care în lipsa unor contestații formulate de părțile adverse în termenele legale, hotărârile au devenit irevocabile.

La fel, Curtea a stabilit că în afara termenelor legale, partea adversă a depus contestație, care a fost admisă de instanța internă, iar în cadrul examinării cauzei, hotărârile pronunțate în favoarea reclamantului au fost anulate.

Prin urmare, Curtea a considerat că există o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Respectiv, din motivul nerespectării de către partea obligată la îndeplinirea actului de procedură în termenului legal prevăzut de lege, intervine decăderea.

Drept urmare la caz, se va reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat, că ține de obligația părților de a întreprinde măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel fiind, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar împiedica rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice, fapt ce ar duce la încălcarea prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd., ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de avocatul Sîlța Mihai în numele Companiei "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania "Bio-Labs" (Pvt) Ltd. împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Dita Est Farm" cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executorului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Aliona Miron

Victor Burduh